

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Províncies un mes. 0'25 Pts.
Estranger un any. 6'00 "
Número corrent. 5 cents.
No retornam ets originals.

Direcció y Redacció: Arabí 6-pral.
Buzón: Kiosco de G. Llrola.-Borne

FOCH Y FUM

Directo, Administrado y Propietari
ES MASCLE RÓS

(Tirada: 3400 exemplars)

SETMANARI BILINGÜE INIMÍCH DE SES PENES Y AMICH D'ES BON HUMÓ

Gobernador por herencia

En buen aprieto iba a ponernos el Sr. García Prieto si llega a pisar nuestro suelo como Gobernador, D. José Alberola Serra cuñado del Sr. Estruch el incapacitado.

Tan grata memoria dejó entre nosotros D. José, que jamás se nos olvidará aquel rasgo de hombre sano cuando desde la plancha del vapor que le condujo a esta calmosa Isla (calmosa según Santiago Rusiñol) dio órdenes terminantes para perseguir con ensañamiento el juego, pero... ¿como no jugar si hasta en sus apellidos ya se destacaba la silueta d'es truch y del dei-cha-fer?

La labor del Gobernador que huyó cual malhechor perseguido, es aplicable al antiguo adagio isleño: «Partida de cavall y arribada d'ase».

Poco después de su llegada a esa, ya no se jugaba.... ocultamente però si descarada y públicamente, hasta en la vía pública aprovechando la tísica y moribunda luz del farol de la esquina, y, según se dice que hasta hubo vigilante que prestó el suyo a los jugadores callejeros, por temor a la cesantía.

Con el embarque de cerdos, fue una porquería pues se hacían versiones de que cobraba las cinco del ala por cabeza.

Transportaba quien lo pagaba, acaparaba quien él quería, sentía vivos deseos de gobernar pero... ni podía, ni quería, ni sabía, porque es aquello de que: *Mira amb equi ràs y dirán tu qui ets y como su cuñado*, (según se dice) era quien pregonaba los buenos sentimientos de Joselito, ayudó a la obra magna de nuestro hombre y a cuyo fin hicieronle la fineza de pedir repetidas veces su destitución, por lo que él se hizo el sordo, hasta que bien aconsejado dióse por enfermo, único sistema de conseguir la deseada y bien merecida jubilación.

El tiempo pasó; y ya calmados los ánimos, suena en nuestros oídos el nombre de D. Enrique Alberola Serra nombrado Gobernador de Baleares.

¡¡Un bomba!!

Como discípulo del Sr. Estruch, solventaría los problemas de igual forma que el maestro y a cuyo fin, agrupáronse los hombres todos sin distinción de matices, protestando el nombramiento del cuñado del jubilado, como quien dice: *Que el compri qui no el coneix que noltrós ju el coneixem massa*.

Pobre Sr. Alberola! Poca confianza inspiraron las manifestaciones hechas al Sr. Blanco en Madrid a raíz de su fracasado nombramiento, las que publicó «La Ultima Hora» reservándose citar que el Sr. Alberola era el cuñado Ciutti del Sr. Estruch.

Esta es la primera vez que los mallorquines, abans de romperse es cap, s'han posat sa cervellera.

J. M. A.

Per D. Pedro Martínez (Alcalde)

Un sord que tot lo que heu te de lletj heu te de cult y humanitari, molt amant de s'arqueologia, mos diu a s'oreya lo siguiente.

Seria necessari que es nostre intelligent Alcalde donas ordes severas a n'es guardies que

vijilen per S' Institut y Sa Drassana, a fi de que evitassen s'abús que cometan varios desenfeinats que s'entretenen fent inscripcions amb lápiz, carbó y guinevets, a ses estatues d'el «Beato Ramón Llull» y «Jaume Ferré».

Noltros trobam que te rahó, pues de segui axí, no mos torbarém a torná veure com antes a «Mestre Jaume Ferré» duguent bombet en s'estiu y capell de páya en s'hivern, y al «Beato Ramón Llull» amb un capell de torero, y, es dia que vengan forastés, no serà estrany que sa figurin si es mallorquins han aixecat un monument a n'es veterano «Gallo» lo qual seria una ofensa p' es desaperescut Club K. P. O. «bon repòs y bon remey».

III "Es Mascle Ros,, s'ha venut!!!

¿Que vos pareix? ¡Cap com aquesta! ¡«Es MASCLE Ros s'ha venut!» De boca amb boca corria aquest crit divenres passat quant sortí es «FOCH Y FUM» sense parlá d'es meu veïnat VERGA y prometent que sortiria un número extraordinari si Deu heu vol y en Verga. «Demunt lo que li ha dat, ferá es número extraordinari» repetien ets anti-verguistes.

¡A poch, poch! Es Mascle Ros, ni s'ha venut, ni fa es número extraordinari demunt es dobbés d'en Verga. Aquest número doble, es degut a que dimars va essé Sant Jordi (defensor de las doncellas) y com que Es Mascle Ros sa jira per aquest nom, per commemorá es seu sant, regala a n'es suscriptós, vintiset pesetas y mitja de papé, quatre d'impressió y dues d'imprenta; total; 33'50 pts. y en Verga no hi pósca cap céntim.

Per si no fossen suficients aquestes aclacions, per demostrar que en VERGA no ha comprat Es Mascle Ros, ahí va una continuación.

Disapte, (dia 20) vatj essé cridad novament a n'es Jutjat, ahont m'indicaren que ja estave llest es sumari d'es procés Verga-Mascle Ros, axí que sa causa va a L'Audiencia y que nombrás missé y procuradó per sa defensa, però com jo crech que sa cosa no te importancia, consider que es milló abogad defensó es sa rahó y es mes adecuat procuradó, jo mateix que procuraré demostrar a D. Xim Pascual (abogad de D. Juan March y Ordinas (a) Verga natural de Santa Margalida y domiciliat a n'es carré de Sant Miquel,) diguentlí que «El Miramar Embarrancat» es un folleto fet de ses tayadures d'es chorizos que publica sa prensa grossa y per tal motiu, segons marca sa Lley quedaren designats per sa defensa abogat y procuradó de turno, que per no sobre encare quin dia sa fallarà, no se tampoch a n'equi tocará treure sa cara per jo. ¿Será cualca agraviat d'es FOCH Y FUM? ¿Será cualca amich d'en Verga? ¿Será cualca primera espase? Se verá (com deya es Rectó de Son Piñol.)

Segons referencies p' es mes d'Octubre pam mes pam menos tendrà lloch sa vista d'es meu procés, cosa que vos comunicaré per mediació d'aquest simpàtic setmanari per si teniu gust d'assistirí ja que allá s'entrada es gratis.

«¡¡Es Mascle Ros s'ha venut!!!» (Deyen la setmana passada ets anti-verguistes.) ¿Que dirán are?

JORDI MARTÍ ROSELLÓ
(a) Es Mascle Ros.

Aviat «Calaverades d'un Poll».

Sa placa d' en Lindo

—Bon dia tenga D. Pera Miguel. ¿No ma coneix?

—No tench s'honor. ¿Veniu a demaná feina?

—M'ha equivocat.

—No es estrany.

—Per Estrañ ja basta vosté.

—¿Que es lo que voleu?

—Pues jo venia... D. Pedro... perque la veritat, supós que dat a ses moltes ocupacions que te, s'heurá descuidad de pendre sa placa p' es cá...

—¿Jo cá?

—No finjesca D. Pedro, que jo l'hey duch y no te cap necesitat de pagá recàrrec.

—Però si jo no tench cá ni cussa.

—Sí seño, tot es públich sap que te un cá dins es tallé y sa placa.... vamos no heu neguí que es per demés.

—¿Que hem fereu torná boyét?

—En Lindo D. Pedro, en Lindo.

—¿Que Lindo ni Linda!

—Aquell que va mossegá en Tomeu s'Inquiero s'altre diassa....

—¡Ah fosca! Sí...

—¿Veu com sa veritat sempre sura? Ja s'hen havia olvidat, ¿no es cert? Aquí te sa placa.

—Però si aquest cá no pren placa.

—¿O du cera d'el Corpus? Jo li sostench a vosté, que amb cuestió de cans som especialista y un cá que mossegá, necesita placa y morral.

—¡Homo de Deu! Però si es que mossegá a n'en Tomeu s'Inquiero, no era cap cá, vá essé en Miquel s'encarragat y la jent li diu en Lindo.

—Dispensi; però prengui sa placa per s'en-carragat ja que noltros treim sa subasta per tots ets animals que mossegan.

Y jo dich amb to formal
a n'en Bernat de sa Vaca,
que en Lindo no ha masté placa.
lo que ha masté es un morral.

Un foquifumé jove.

Una aixida a Valldemosa

Un quart per les sis faltave diumenje passat, cuant se presentaren es dos contratats automòvils a n'es portal de sa Sociedad Iberia mentres que costen una trobiguera a D. Pep de ses uyeres.

Serien les sis y quart cuant parti sa caravana, y amb so corresponent noc-noc, despertarem es catalineres y catalineres que cuant sortieren en calsóns blanxs y en camieta per veurermós, ja mos havíem fet enfora.

Mes enllá de S'Esglanya, trobarem ses cinch carrilades de protectores (axó de toretos.... ejém ejém) que també feyen rumbo a Ca Madó Pilla y a paso lento per po de trabucá.

A s'entrada de Valldemosa, fórem rebutx per una calabruixada de neu y per l'amo d'es forn d'es suspiros.

Ja a Ca Madó Pilla, devallarem d'ets autos, berenarem de porch mort y de formatje vey sense rues, despues de saluda sa fia d'en Nicolau y companyia, personnes dignissimes que berenaren de chocolate abans d'anà a missa.

Guials per la Señora Remolesta, visitarem l'abuelo-voltó que a pesa de tení molts anys, ni

perd es delit ni torna vermey devant ets esterns. Tot seguit anam a veure Ramón Llull y mos quedarem amb ses ganes; partim a s'Estaca, na Ferradura y na Furadada que le verem d'enfora.

A sa pujada abundaren es coros clàssichs.

Mos aturarem a missa ja que mos venia de paso per cert que hem vati treure es calendari per sebre com mos trobam ja que creya si estavem amb Setmana Santa porque era frequent es terremoto... monjetil.

Arribats a dedalt, posen es dos autos en marxa y a Deyá falta jent ahont ensaborirem un palo dolent y cá.

¡¡ROBATORUM!!!

De retorn a Ca Madó Pilla en Vermey (1) sa renegá y no quedá mes remey que aplicarli la mano maestra per ferlo parti.

Ja a Ca na Pilla, en Pau Cubano pren possessori d'es fogons ahont fe un arrós... ¡vaje un arrós! Ets esterns el sa menjaven amb sos uys; ni era crúu ni fad.

Despues de molts de plats y posarmós be de panxa, asesinarem s'ensaimada monumental que sa fonia dins sa boca mescleda amb quema.

Hey hagué coros, sólos, duos y unísonos.

Partirem cap a Valldemosa, visitarem s'iglesi de Cartoixa, donarem propina a s'escola y anarem a carregá d'aquells suspiros tant bons que fa l'amo'n Jaume Calafat.

Regressam a Palma, voltam tot s'Arraval, arribam a L'Iberia y saltam de s'auto amb desitjos de torná repetí prest s'aixida.

Un que va menjá y pagá.

Plassa de Sant Antoni N.º 8

Per tení segú un trebay pintat amb bona pintura, no vos heu d'apurá may mentres visca en **Tomeu Gay** qui fa sa feina segura.

Calentures Lluchmajoreres

Es concejal d'es peix o sia es d'es lentes, dijous passat a sa sesió fé sa currada de desvirtuá una denuncia presentada p'es companero Monserrat y no per axó s'alliberá de mostrá es llaut.

Sa tal denuncia fou presentada a sa sesió de dia 11 d'es corrent, contra es celadó que convertit en veterinari, sorprengué una pobre dona que havia venguda a vendre fòrmatje, diguentli que no es poria despatxá porque era dolent.

¿Que hey entén s'ase de ses magranes?

Es concejal Pescado callá y no digué res, però a sa sesió de dia 18 (que ja hey havia temps per havé arretlat sa martingala,) mos sortí amb so cuenta, de que lo que havia fet es celadó era cumplí un'orde que ell amb persona li havia dada, degut a que es veterinari heu havia manifestat a n'es concejal Pescado.

¡Ca barret! A otro perro con este hueso!

¿Vuit dies hagué de manesté en cuatros per recordar-se de que ell havia dade s'orde a n'es celadó?

¡¡Marramau!!!

¿Y com l'hey poria doná si a les set d'es dematí Pescado y veterinari encare estan devall es llenols? ¿Y altres arguments no trobá per derrumbá sa denuncia formulada p'en Monserrat?

«Tururut, tururut; qui va neixa ase morirá oreuy.»

NOTICI: Temps enrera, plovien ses denuncies referent a n'es pastós que infringeixen sa Lley, però d'avuy en dia ja no arriben dites denuncies.

¿Será que es pastós han tornats bonetlots? ¿Será que es municipals cobren es barato?

A s'Alcalde toca averiguaró y que luego mos doni conte d'es resultat de les seves gestious.

K. K. U. E. T.

Aviat se publicará «En Supa-Fusa».

(1) (S'automobil d'es pellosos.)

Caparrudesa

— Escola bacallá sech.
— ¿Que demanes pastes ágrees?
— Trob que dus es lloms molt màgrees per fé béfa.

— Ni et coneix.
— Xerrant amb sa teua amiga a mi m'has tirat es sayo y jo no he estat mai cap payo ni amb sos benefitis he fet lliga.

— Ále, ále; fe es teu camí y no te posis amb jo.
— Domés faltaria axó!

Perque has rigut m'has de di.
— Futj de devant jo mostel y no fasses de muchacho.

— Jo no vuy que un mamarracho com ets tu, ma prenga es pel.
— Ah bordissot! Futj d'aquí sinó ta péc un revés.

— Ca dona! Si es per demés!
— Perque t'hen reyes de mi?
— Peró qui s'hen ha rigut?
— Y heu negas? No tens consol!

— Vaje no sies betzól.
— Cròmo.

— Moneyot Pelut.
— Vol di es pel ma tornas pendre?

— Vaje futx! No l'he masté.
— Ell jo no heu comportare que es meu pel dugas a vendre.

— Bono; basta de xerrá y segueix es teu camí.

— Perque t'hen reyes de mi?
— Ves boyano!

— Heu vols negá?
— Mirau! Y diu que no reya!

Amb sa teua cara not que dius mentides.

— Asot;
m'has feta torná vermeya

— Vuy sobre perque has rigut.

— Perque tenia rieyes.

— Mal viatje ja ses moneyes!

— Vestén porsell oreuyt.

— Tu hem miraves per devant y no partirás d'aquí si antes no ma dius a mi perque era que reyes tant.

— Vols sobre idó perque reya?

— Que si heu ruy sobre? Está claro!

— He vist un animal raro que p'es portell es cap treya.

— Axó es un insult pitjó....

un animal.... un portell....

— Ves amb cuidado a s'aucell que ubert dus es gabio.

— Péga uyada a n'es calsóns y veu que sa cosa es certa....
— Sa Porta d'es Moll uberta y li veyen es.... barcos.

ES MASCLE ROS.

D'Inca

— Sabeu tots voltros ben volguts lectos que apenas sortirem d'es periodo electoral, y ja vos vati posá de manifest a manera de profecia que a la brevedad presencia riem es rompiment d'es BLOQUE?

— Sa profecía d'es Barbó cumplida queda en todas sus partes y aquest con la satisfacció del deber cumplido.

Anit reuní s'Ajuntament torna presidi s'Alcalde D. Bernad Alzina es qui despues de solventades ses

mes perentorias ocupacions que motivaren sa petició d'es permís, s'ha tornat fe càrec de s'Alcaldia.

A s'última sesió los Seños Concejals Gelabert y Reus manifestaren qu'es nostre Batle tenia es CARRO ENQUELLAT y que la seva administració deixava molt que desitja y en camvi el S.º Morey (D. Pau) sostingué que a nostre Alcalde lo guian bons propòsits lo que falta fá, es que tots los señores Concejals mos esforsem amb ajudarli y si axi heu feim seguríssim estich que la seya obra resultarà fructifera, are si feim lo contrari, serém participants d'es fracàs y culpables cada un per si de sa part que mos corresponga.

Es Secretari dona lectura a s'acta anterió y queda aprovada. El S.º Batle fa doná conta d'es telegrama que es molt Ilustre General D. Agustín Luque ha dirigit a n'es Consistori, essent celebrat per los concorrents.

El S.º Payeras dona conta de sos trabais durant tres días que encarregat va está de s'Alcaldia dant les gracies a tots los qui prestaren el seu valios apoyo per sa bona marxa de los asuntos administratius.

El S.º Gelabert tracta de certas frases que no figuren siguiera a s'acte anterió y foren consideradas bastant ofensivas; si be consta que no varen esser ditas en sa intensió de molestia.

El Señor Batle manifestó que no precisa aclarasions y si li basta es contexto de s'acta de la qual sa dona per enterat y que poch li interesen es dimes y diretes de fora de sa sesió.

Sa ventila luego s'asunto administratiu, es qui motiva certes discusions entre los Señores Morey, Reus y Gelabert y despues de certes aclarasions sa dona per sufisientement discutit.

El S.º Amengual (D. Miquel) comensa diguent que vertaderament ell havé de regoneixa tot bon inqueró que es triunfo de los tres Señores Concejals independents que tot sols quedaren cuant sa ventilaven asuntos trascendentals, iera indiscutible; a s' hora present ja sa vislumbrá que aquell Bloque resentit quedaria, cuant clama a diari administració y mes administració.

— Cuanta mudanza de ayer a hoy! Recordau Inqueros si es cert que EL ZAR D'INCA antes de ses eleccions, clamava fort, cla y llampant que D. Domingo Alzina dins sa casa Consistorial era un administrador modelo digne de tota classe de alabansas?

Avuy per nabs o xerovias ja diu tot lo contrari; que un LILIPUTENSE d'aquellos qui no fan un metro de talla diariament mudi de manera de pensá, es tolerable; pero per un tipo de nou pams d'altari, sa corresponsal figura y accés de pretensions; CA BARRET!

Sa Ciutad Inquera presensiant camvi tan radical y fent comentaris; y jo pobre Barbó clamant com sempre,

— No t'asembla poble pagano que es de pésim afecta veura avuy los Señores Concejals Conservadós y Mauristas fiscalisant una obra de la qual son ellis participants culpables. Tots aquells qui d'ensà que es Barbó insisí los aconteixaments actuals y han seguid es curs des debates s'han pogut convensa.

1.º Que los únichs qui han conservat y conservan es siri dret, son los independents.

2.º Que los liberales del Bloque estan avon estan sensa mudá de postura contemplant es desbarajuste y vorem com na surtan.

3.º Que Conservadós y Mauristas per motius que es poble ignora s'altra dia alabaven amb'un tof lo que avuy critican y tractan de fiscalisá, lo que equival a di; trabayan insegués EL TRAPECIO.

Basta per vuy. Vostro conciudadá.

LLORENS BELTRÁN, (Barbó.)

NOTA: ¡Fet vandàlich!

Corre de boca en boca de tot bon Inqueró, sa mes enèrgica protesta per sa sauvatge y maladada talla d'abres en certa finca propiedat de mestre Juan Gelabert a las cuales tinésch, sa meva; essent de lamentá que en plé sigle XX sigan empleades armas tan vils y canallescas.

BARBÓ.

ALTRA NOTA: Anit 22 cuant dispost anava a tirar ses antecedents cuartillas a Correus, sa deya que altra talla d'abres s'havia efectuada.

— A na quin País vivim? Procuraré adquirir antecedents y daré detalls.

NOTA FINAL: Las mevas sitacions presentan bon cariz si bé encara es Jutrat Municipal d'aquesta Ciudad está actuant. Ja hen parlaré una vegada resolt.

Copia del telegrama

«General Luque a esta Corporación: El sellar los labios renunciando a defenderme fué en efecto sacrificio inmenso; pero es mas inmensa la vivísima satisfacción que me ha producido el vibrante telegrama de ese Ayuntamiento cuyas frases una por una quedan grabadas en el corazón de vuestro=AGUSTIN.»

AÑOS Muchos y Felices.

Informalidad Alaronera

Lo promés sia atés. Noltros amb so número passat prometerem que acudiríem a sa sesió de dia 21 y allá acudirem, pero o be fos que es concejals haguessen pres un acord o perque no mos haguessim d'empagahí a devant ells y a n'es lloch seu, com també per evitá es temps que perdém anant a sentí es debats que també

solen essé ordenats p'és caciue d'és seu partit ja que ells mateixos saben que no poren fer ús d'és seu criteri encare que hen tengan y vulgan tant es axí que antes d'obri sa sesió han d'accordá lo que han de tractá a devant es pùblich, y are mos resta di que si malament heu feyen es conservadós cuant tenien majoria, are qui son minoria heu fan pitjó, creguentse que si no heu van no tendrán responsabilitads. De segui axí, vos feréu còmplices de lo que feren es liberals y mauristes es temps que comendaren.

D. FULANO.

Un escamat de Sa Pobla

(Continuació y acabament)

Anit he fet una creu.
Cada vespre a Can Simó.
— Si et contave lo milló!....
— Rés m'estraanya d'ell, contéu.
— Jo te diré lo que fá:
Com sa bona criansa espènya,
es molt pitjó, perque enseinya
ets atlots de robá.
— De robá! M'has dat es brou!
Vamos, bò és es sabrerò.
— Què fán?
— Es de edad menó
entren, si heu duen un óu.
— Vol dí amb'un óu heya entrada?
— Amb'un óu poreu entra.
— Ja veix qui va replèga
es setze óus de sa llocada!
— Tenies lloca posada?
— Si Toni, amb setze óus!
— Amb cuants?
— Amb setze; y es meus jermans
han espenyat sa llocada.
— Mirau aquest Guixa plana
de quin modo sa despert!
— Lo qu'en replèga per cert
vint dotzenas sa setmana,
y si n'há cap de nial
axí mateix pot passá.
— Pues jo privaré d'aná
es meus jermans p'és corral.
— Jo, poseré p'és can tòns
un anuncí que dirá:
«Pares, no deixeu aná
ets atlots p'és niaróns!»

S'ESCALIVAT.

ESTELLICONS

¡Hey! ¡Ja está encuadernat!

Tots es lectors que dugueren folletins de «UN VIATJE A S'ARGENTINA» per encuaderná, acompañats d'és correspondent recibo, poren vení a recuhirlos cada ú es seu, cualsevol dia de les vuit d'és demàt a les dues d'és capvespre.

Fumassa de Mancó

(Correspondencia atrassada)

Be heurás de convení ara, Miquel, malgrá es teu marcat pessimisme, que ses coses sa componen y anám camí de sa pau.

— Si; ara li fan es mànech, massa trop jo qu'heu ha mar de fondo. ¿Y a n'aqué dius tu compondre, Pep?

Homo, étu ja saps qu'és *seuveijins* tenen una promesa feta de du ca d'any San Sebastiá a Santa Lleucia sa derrera festa de Pasco y era costum des mancorins d'anarlos a rebre en processó a sa creu, y recordet qu'ara fa dos anys, a causa de sa guerra no l'heu dugueren.

— Prou què m'hen recort, per cert que tenia molta pena de veura que sa perdia aquesta costum que mos deixaren es nostros antepessats.

— L'any passat es de Seuva cumpliren sa promesa, pero es fumats de Mancó digueren que *necacuá y enguany de Mancó* ha sortit una comissió per aná a esperá es de Seuva, composta de sa primera autoritat, en so seu flamant bastó en borles y un enviat de ses altres regions; ademés han replicat ses campanes, han ubertes ses portes de l'iglesi y els han feta una riajeta com un qui vol y no pot, o, a s'enrevés. Aixó demostra qu'es tam en vies d'arreglo.

— ¿Y perque no heu ha anat sa processó com era costum?

— Perqu'es Turch encara no ha cedit del tot.

— Ni cedirá per algo es Turch.

— Ja vorás cuant sa doni conte qu'és Rus li falta.

— Vamos, homo, no digas desbarats.

— Y aproposit, m'han dit que l'abate Palies ha retirat sa maleta y ja no s'en va. Que no el volen ets alaronés?

— Es qu'espera s'animistia.

B. Martorell.

Calsát de moda.--Colón 68

— Que no heu vist es mostradó
de Can Rafel Estarellas?

Tant per masclles com famelles
hey te un *calsát* superió,
de gran *lujo* y duració
que dona bon resultat,
es pot di que és es *calsát*
mes ben fet y mes segú
pues sa persona que el dú
camína amb comodidad.

Castrerias de Felanitx

Tenim per aquí una partida de cafrés, que sols los falta un carretó y unes guarnicions tanta arriesa duen. Fan sa béfa demunt un imposibilitat perque están segús que aquest no los ha de da lo que sa mereixen o be sia un esplet de *trompades*.

Pérque vejeu ahont arriben es seus graus de cultura, aquí van dos botons de mostra.

Abusant de sa seva paciencia, el tancaren dins s' escusat d' es Teatro Principal que sols de pensaró ja m'acub. ¿Quin càstich mereixen aquests bárbaros?

Dilluns a vespre (per riure) li envestiren amassanló de mort y ademas d' es susto consiguient li rebassaren es botons de s' americana.

— Trobau lòjich que un homo que no heu es tot, haje d' essé víctima d' aquests desanrañats?

No y mil vegades no y si segueixen, seran publicats noms, llinatges y apodos, a fi de que tot Felanitx s' entri qui es sa cuadrilla d' es cor de jeneta.

Un qui te amor propi

Somiadores Arrabaleres

Son tres o quatre fadrines capitaneades per una casada que esta amb *estat de siti*, les cuales van a contá es sómits a un endevinadero sabaté vahinat, es qui les aconseya lo que a ell li convé.

Tant ses buides com sa plena
molt de cas li solen fé
[Alerta que es sebate
vos aficará s' elena!]

D'Esportes

— Altre no mos na faltava! ¡Oh quin ball s' ha mogut a n' aquest poble! Qui havia de dí que un peu de ribella fos capás d' endeviná cuantes de vegades han jugut amb mascle ses atlotes d' aquest poble!

No poseu cap duple que tot heu diu es peu de ribella.

Are sols falta que enllòch de dormi amb mascle, vos familiariseu amb pestanagas y raves, coses que també heu dirá es peu de ribella y pitjó per voltros.

Si voleu endeviná
lo que ha fet una famella
es ditzós peu de ribella
totduna vos ho dirá.

De Solle

Fa tres setmanes reberem un article reseñant sa velada de sa Sociedad *Pro Patria* celebrada a la Defensora pero com que no heu cabé esquinsarem s' original pero axí mateix algo mos recorda de lo que deya.

Parlave d' una poesia escrita exprofesa per aquesta velada, poesia per fé entrá en Valent a n'ets espectaclos y amb total segóns referencies, resultá esse una verdadera lata.

Sentim vivament s' havé esquinsat s' original, pero para todo hay tiempo.

De Buje

Per aquí tenim un homo de foch, natural de Binisalem que no dich es seu nom perque heya un objecta de contra bando contre es *monopolio de cerillas* y no vuy essé denunciad per una cosa, tant poca. Dit homo brevetje que te es nombrament de capataz facultatiu (heu creim, tota vegada que l'ha tenguda per fe un pou de vintidos pams de diàmetro per cerca... carabó) y moltes altres, encara que trastornades y si alguns ciutadans el miraven desde questa altura, tal vegada ni vorian de mes *Sobre salientes*. Per lo tant li aconseyám que tengui sa llengo dins sa boca que de mes fieiros quell n'hem morts.

Miau! Miau!

Un Torero.

Radiograma de molt enfora

A S'Arracó tenim comerciants de rel, un dels cuales es l'amo'n Miquel que avon sevuya se troba ja fa negoci, are ha comprat un bossí de terra o milló dit de calanque a Sant. Tem que dona hasta la ma y gracies a sa seva eloquencia ha estat capás de converti uns señors de morro llarch, reconéss mes richs que's gri que desitjosos de aná a veraneá en *aquel poético parage* per confortarsé es pulmóns que tenen espanyats degut a ses fatigas y ses rabiades que han tengudes dins es

seu comers. L'amo'n Miquel los ha aficat dins se seva carabassa que comprantli un solar dins sa seva terra, ferí una caseta y anari a pasari s'estiu, allò los allargaria sa vida de deu anys mentres tant ell amb sos dobbs que cobraria aniria *pasando el tiempo*, ja que viura alla es està en el Eden y del contrari es qui vivian a ses altres plajes o a na Caragole, estaven amb sos pescadors y en sos pobres, ja que a sa seva terra només hi hauria la *Aristocracia Raconense* pero ets atlots que coneixen l'amo'n Miquel y saben que només prega pes seu Sant, li han fet aquesta cansó:

L'amon Miquel ja no trau
negoci francés y arranca
comprantmos sa *Punta Blanca*
barato y ven a bon preu.

Queixa fundada

Ha vengut a queixarsé es dueño d' es *Cavallitos* d' el Ram, el qual se dirigeix a D. Miquel Oliver, notificantli que està essent víctima d' una injusticia.

Anguany li han fet perdre es 50 per 100 amb so ferli posá es seu negoci, retirat de sa fira y es molt lamentable de que pagant es seu correspondent tribut, no puga tenir un puesto apropi de sa fira, allà hont el sedeixen a n' es *pilla-diners* de ses botelles y ses llunes.

Encare que sia estranjé, esperam d' es que sa cuida d' es solás, que un altre any li sedesca un puesto ahont puga treure es càrrec o de lo contrari, mos n'ocuparem detengudament.

A una serverina

Catalina d' es carré de sa Sastrería, tu que festejas aquell estufat que envia ets originals a Artá perque no sa fia d' es de Son Servera; amb so caminá que tens de *entretenida*, fe el favò de no pretení tant que es serverins ta coneixem y si no canviás, amb un parey de cremyonades, ta ferem coneixe per tot Mallorca.

Viva tu gracia CURRA!

Jo mateix.

A un que vol essé molt

Ja fereu a sebre a n' aquest fanfarrón electricista president de sa Sociedad *Madegolfo*, barítino, Charlote, torero y altres herbes, que hen tornarse casá a dins es Castell de Bellvè y convidi ets amichs, procurí no posá faxes postisses a n' es puros y amb particula a no tocá es ridícul fentlós pagà una pesseta per barba.

Santacatalinerades:

Vatj aná a ca's potecari per comprá un'usa y mitja de magnesi, fent tracto amb so dependent per un real.

Cuant ja la m'hen duya, surt es Mulato etsijntmè que pagás 0'15 pts. mes per sa magnesi y jo agafant es velló, deix sa magnesi diguent que a n' aquell preu no servia per jo. Partesch y cuant som a n' es portal es Mulato ma tira sa magnesi a n' es clotell.... Ah bárbaro!

Vaje un sistema de fe parroquians!

Ca na Maria d' es cego

Segons mos comunican es fiys d' es difunt D. Cayetano F. Flores, acaben de rebre un extens surtit de gèneros de primavera y estiu e igualment mos participan que es tallé de Sastrería, corre a càrrec de s'acreditat y coneugut D. Ricardo Tobaruela.

Agrahim s'atenció y recomanam dita casa a n' es nostros lectòrs.

A mestre Fera de s'Hostal d' Alaro

Digaumós a veure si amb aquesta temporada que heu estat a Barcelona, vos han mostrat de fe trémeps amb sa tinta perque de poc ensa la mos venéu clara com s'aigo.

Mos agraden ses coses clares però.... no tant.

Sa parroqui fojirá
si no veneu tinta bona.
Si vós no sabeu mesclá
que la vos mescli sa dona.

De Solle

Seria necessari posá un correctiu a l'amo de cert café què du sa bâanca d' es *bacarrá* y segurament te sa *baraja* marcada, per lo cual fa net tothom.

Per avuy no l'anomenam, pero axí mateix li preguntem:

— T'agraderà que un fiy teu trabayás tota sa setmana y es disapte los jugás y tu no tenguesses per aná a cercá un pà de pesseta? Y si tenguesses sis o set infants y sa dona, despues d'haverte *afeitat*, ¿los daríes una beguda de guix perque los durás sa panxada?

Es malahit joch, causa molts de disgusts a Solle y fora de Solle. ¡Que muera!

De s'astillé de Na Ferradura

Per Capdepera hen pasen de salades.

S'altre dia un patró passave amb una barca, demandant auxili per lo cual l'amo'n Pep, mestre'n Toni y mestre Nicolau, apresuradament li tiraren sa primera corda que los vengué a mà, resultant que aquesta esta-

ve alquitranada de fresch y soyá sa roba a n'es naufrago.

Aquest prengué sa cosa malament, y en lloch d'agrahí s'ausili, los insultà diguentlós es nom d'es porç. ¡Haguesseu dit que no frissaveu sant homo y ha-guassen anat p'es poble a cercá una corda nova!

¡Axó ma faltava! (Per Manacó.)

Desde Manacó he rebut una carta firmada per UNA FAMELLA (y segurament dictada per mes d'un MASCLE,) amb la qual ses frases mes falagueres que heyá son: hermoso, gracioso y gran talento.

¡Cap com aquesta! ¡Jo hermoso? Que heu demanin a D. Juan March y en Verga que contesti. ¡Jo gracioso? Aquesta famella ¿? deu essé admiradora d'en «Miret.» ¡Jo gran talento? ¡Molta fam y un botifarró d'un pam!

¡Una atlota xiflada p'es MASCLE Ros! ¡Ca barret! ¿Que vol di ca? ¡Som un incrèdul! Cualca dia havíem de comensà. ¡Ma ferá rompre sa neutralidad aquesta famella! ¡Qui sap!

Sobretot: si mascles son ets autòs de sa carta, sa presa de pel no ha estade molt grossa perque anave afaitat de fresch y si es lo contrari, ¡adelante! que jo per ses famelles m'ho deix tayá tot, menos lo que elles necesiten para sus quehaceres.

El hermoso i Mau MASCLE Ros

De Santa Catalina

Se fa a sobre que a n'es carré de Sant Matji nescitén una dida per criá un bargantell de vintiu Nadals perque encare pren llet de vivero.

Noltrós poseríem mes, pero basta di que un veinat mos ha dit que en s'anit ha sentit un ue que plorave.

Kaiser.

Radiograma Arrabalero

Hornabeque—Niñas saltan corral jóvenes al Perú, semana datos daré.

Agencia Pierrot.

De Manacó

Com a socio de la «Sociedad d'es Guapos Manacorins,» avís a n'es veinats des carré den Cadena y a n'es poble en general, que han inventad una telegrafía, que sa diu «Sa veta blanca,» pues segóns me enterad, dues jovenetes, per avisá a s'enamorat, posen a una persiana, una veta blanca, que vol di, si poren o no entra, tant de nit com de dia, aquestes pollas de mes amunt de «C'an Chine.»

Antes eran campesines y tenian tanta presa d'es jovenets que s'asustaven, y are que estan a dins la vila han cobrad tant d'orgullo, que no se posen segóns amb aquí.

Son dues pollas morenas molt inflamadas de «pecho» duen s'espanté empinada com igualment tot es «cuerpo». Aquestes dues famelles que tant gros s'orgullo duen a n'es seus brasos les lluen dos aros, talment «armelles».

Jo som un d'els qui acostuman a insultá.

Pedro Colflori.

Ajencia de Casaments

Ses dones a n'aquest Mon quedá per tiefes, es una cosa per elles de tant mal afecta, com posá un pedás negre a uns calsons blanxs y per evitá aquest odiós estat, dimars d'aquesta setmana sa reuniren a un espaciós local d'es carré d'es Bastaixos, un floret de famelles que ja han cumplits los treinta, acordant per unanimidad sa fundació d'aquesta ajencia y aprovant també s'article únic d'es seu viuent reglament que diu axi: «Se procurará por medios legales complacer a las asociadas.»

Ja heu sabeu; sa qui no sa casa es perque no vol; y per mes detalls vos diríu a n'en Marieta que's es president gestó, y vos assegur que si l'escoltau pronta vos engolireu s'am tanta es sa seu maestria amb so fé s'article.

*Colau ten coneixement
cuant digas ses parautes
sinó et posarém faldetes
y et ferém un monument.*

Vasnosasca.

De Binisalem

¡Pixedis! o Pixedis, a tú to dic; convendria que en lloch de posarté en sos asuntos de algunes señoretas o d'alotes de bona casa, ta cuydasses de serçá un enemorat per tú y al menos es dies de festetjá ta feria rentá sa cara y aquell bulicót de pel que dus penjat el ta acleiraria perque avuy en lloch de pereixe une coye pereix... ¿Saps que pereix? has vist may aquelles cordes que tan oló d'enclítá que emaren en Jaime II dins es Moll de Palma? Idó no heyá molt ¡Saps quen dús de serol Pixedis!

Voldria que equest avís ta fes efecta perque de lo contrari, la semana que vé, sortirà en porte es teu retrato en so nom y llinatges acompañat de tota sa teva vida y de totes ses passés tortes y dretes que has donades, y creumé que en pegarás una penxada de cara-

basses de s'hort d'es veinat que si no rebentes en sortirás berato.

Pixedis fins sa qui vé
carabases menjerás
fins que axó tu ma dirás.
¡Voldrie que t'enás bé!

En Ballesteros

NOTA: La setmana qui ve publicaré s'ensiám d'es Rectó y es Illos.

Lleterofíllas

Pareix que a sa Central de sa llet, tot sa fa per sa madona, pues s'altre dia tengué un cólich y es senyó que li te molt d'afecta n'hi envia deu mesures, resultant que es parroquians, sa quedaven sense sa llet que los corresponia.

¡Es just axó que per na Catalina hajem de dijuná es lleterofílls?

En Toni de ses Estores te sa paraula.

Toni no s'ies gorá.
No alabis sa teua dona
perque malament mos sona
sa llet que es senyó li envia.

De Campanet

Sa brega de s'Alcalde y es pastó.
Dret demunt es portal d'un café d'Inca, estave es nostre carnice Alcalde, cuant s'hi presenta un pobre pastó perque li pagás un xot que li devia.

Derrera sa mala contesta de s'Alcalde, es pastó abrahanó un garrot que duya y com que es nostre Alcalde ja sap que en veure enmigulada de garrots plouen garrotades, heu doná a ses cames.

¡Homo de Deu Señor Alcalde! ¡Vosté qui ha de dà illum dona fum? Per doná etsemples a n'es poble, ja sa pot aplicá una multa de 10 o 15 pesetas a vosté mateix y que es fassa públich a demunt tota sa prensa y axí veurán que no fa parts y cuarts; que tothom passa per sa rasadora.

Jo trob que ha de pagá es xot
a n'aquell pobre pasió
ja que serà molt pitjó
si li fa ensunyá es garrot.

Un avis de Son Servera

P'és bé teu, subjecte serverí, te volem fe es siguiente avis: Xerafi; per demostrarlo lo infeel que t'es sa teva atlota, has de sobre que juntament amb na Punta, s'hen van a fe truites y «otros comestibles» dins ca's seu veinat y cosi, amb aquest, y en Biel es ferré, mosso, veinat també seu.

No has d'esse tant betsól, Xerafi, que heu consentis; perque pots suposá que: no se fa res per no res, y mes si tu haguesses, com jo, vist algunas obres seves, que encare que no te puga de res suposen molt.

Per tant Xerafi Buete,
apura tu aquests extremos
perque na Fransineineta
no ta pegui panxeteta
que li duri molt de temps.

El verdadero, PERE NIAL

Rabasóns d' Rita

P'és barrio de Santa Catalina s'hi passetje una moreneta, que piropea a tot mascle que passi aprop d'ella.

Diumenge a posta de sol, en Bernat va essé víctima de na María qui voluptuosament li digué amb veu dolsa: —Adios Bernadet, tot m'ho robes. En Bernat li contesta: —Y tu gitana, ja fa estona que m'estires ses cordes d'es meu guitarro. —¡Polissardo! ¡Tot es teu.

Aquí seguí concert de piano ahont en Bernat tocave es sostenidos y na María li tocave es bemols, però trapitos desconeguts los interrumpiren sa pessa que tocaven y sa perdieren de vista per sa via d'es ferrocarril.

Jo no se que varen fé
perque no feyen renou
però si heyá res de nou
él no heurá estar es primé.

Es Centro Obré prepara una gran festa p'és prime de Matj y una visita a n'es compagneros de Capdepéra y segóns sa diu serán acompañats per sa banda que dirigeix D. Toni Gili amb so seu extens repertori. S'en-sien nins y nijas per recità monòlechs y poesias y adamés si heyá temps, cantarán amb música un coro. ¡Visca es Progrés! ¡Visca sa Festa d'es Trebay!

Judici de faltas

Per avuy a les tres y mitja d'es capvespre, estan citats es Barbó y es Mascle Ros per assistí a un judici de faltas a devant es Jutje d'Inca, però com que es Mascle Ros es natural de Palma y si heyá faltas a Palma les ha comeses es Jutje d'Inca es incompetent amb aquest asunto.

Amb so tren de les dues partirá Es Mascle Ros a Inca y es vespre heyá heurá paella d'arrós amb musclos.

De Puigpuñent

A n'aquestes dues sastreres tayadores de sayos, es necesari posarlés un correctiu a fi de que s'esmen-

din, perque heyá na Llarga que ja no pot fe mes de lo que fá y li haurém de posá un sello y enviaré a Galilea y a na Curta, o que enmendi es llenguatje o que la facturin cap a n'es carré de Velazquez de Palma.

Invitació

La Junta Directiva d'es nou «Centro Obrero Maurista,» mos convida a s'inauguració que tendrà lloc diumenge dia 28 d'es corrent, a les set d'es vespre a n'es domicili social que ha d'ocupá dit Centro—Carré de Pelaires 98.

Abrahim s'atenció, asistiré a s'inauguració y la setmana qui ve hen ferem menció y diré lo que sia de rahó.

Pregunta

Ja tiraren el Malaguín a s' aigo.

¿Sabeu perque va esse tant mal de tirá a la má? A la una, a les dues, a las tres... ¿no heu endevinat? ¿Voleu sopas?

Pues perque estave enterra.

Velódromo

Diumenge si Deu heu vol y no plou, sa celebrarà sa dixosa carrera de dotze hores per la cual un fiy del comerciante D. Juan March y Ordinas regala 100 pesetas per una prima a les cinch d'escapvespre.

¡Bien p' en Vergueta!

Objectes perduts

Una guyeta de corbata figurant una guitarreta d'6. Sa gratificará es qui l'entregui a sa Direcció de Foch y Fum.

Una crossa d'un coix que camina malament.

Uns cordons de sebata.

Una bufeta que no es d'el Ram y una señora d'es carré de Rey Sancho, segóns deyá La Ultima Hora, tambe perde sa cotorra petita o sia UNA COTORRITA.

Couplets de FOCH Y FUM

S'atlota de s'artillé

Música de «Alma Andaluza» (Yo soy la mejor torera.)

Jo som sa milló cuinera
que desempeñé bé ses obres
vatj per Plassa amb sa panera
s'artillé ma ve derrera
perque li doni ses sòbres.

Plegats passam sa vetlada
parlant de s'artilleria
y drets a demunt s'entrada
él entre bomba y granada
ma fa qualca moronía....

Tirém.... tirém.... tirém.... ¡Xim! ¡Pum!

Es una mala eine
cuant fa maitx y calla,
m'arma sa batalla
y fa molta feina,
a mi no hem retjira
figurauvós
que és es canó que tira

42.

ES MASCLE ROS

Couplet per la setmana qui ve: «ES PICA-DÓ DE SAL.» Música de «Amor Ciego.» (Couplets d'en Quiolis el Sacristán.)

Endevinaya

Cuant nesch ja ball de primera
ballant, ballant moriré
y amb que no tenga ballera
dins sa fossa ballaré.

(Sa solució, la setmana qui vé)

Requiebro

A una llatera: Si necesites cap boc, ja m'avisa-rás.

Tipo-Lit. Vda. G. Ordinas-S. Miguel, 114 y 120